

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
Β΄ Γυμνασίου**

Θεματική ενότητα:

Ενότητα 6, Β1 Λεξιλογικός Πίνακας «πείθω»

Τίτλος:

«Πείθω»

ΜΠΙΤΖΕΛΕΡΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΥΡΙΑΚΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας,

Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Πείθω

Δημιουργός

Μπιτζελέρη Παναγιώτα-Κυριακή

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Ιανουάριος 2014

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ενότητα 6: Η ευθύνη για την παιδεία των νέων. Β1. Λεξιλογικός Πίνακας «πείθω».

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

—

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

Εκτός σχολείου:

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο / ιστοσελίδα τάξης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Μαθητές και διδάσκων πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο καθώς και με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Πιο συγκεκριμένα, απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου θεωρείται η εξοικείωση με την πλοήγηση στο διαδίκτυο, τη συγγραφή κειμένου και τη δημιουργία πινάκων σε word, τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών και σωμάτων κειμένων αλλά και λογισμικών όπως το [Hot Potatoes](#), το [Live Binders](#) και το [Wordle](#). Στις ομάδες των μαθητών χρειάζεται τουλάχιστον ένας μαθητής να γνωρίζει με σχετική επάρκεια τα παραπάνω, διαφορετικά θα πρέπει να εξασφαλιστεί επιπλέον διδακτική ώρα για αυτό το σκοπό. Το εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου πρέπει να διαθέτει έναν υπολογιστή για κάθε ομάδα, δηλαδή συνολικά έξι Η/Υ, με σύνδεση στο διαδίκτυο καθώς και οθόνη προβολής. Ο διδάσκων πρέπει να έχει δημιουργήσει ένα ιστολόγιο μαθήματος, για να ανεβάζουν το υλικό τους οι μαθητές αλλά και για να βρίσκουν τα φύλλα εργασίας και ό,τι άλλο ενδεχομένως χρειαστεί.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο αποτελεί πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το συγκεκριμένο σενάριο αποσκοπεί στη διδασκαλία του σχετικού με το «πείθω» λεξιλογίου αλλά και στην υπενθύμιση/εφαρμογή παλαιότερων γνώσεων, όπως ο χαρακτηρισμός των παράγωγων λέξεων ως προς τη σημασία τους (πρόσωπο που ενεργεί, κατάσταση κ.λπ.) αλλά και η επεξεργασία των σύνθετων λέξεων ως προς τα συστατικά τους και τα μέρη του λόγου στα οποία αυτά ανήκουν. Σε μία πρώτη φάση οι μαθητές ανακαλύπτουν μόνοι τους με κατευθυνόμενες ερωτήσεις τη νέα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πληροφορία με τη βοήθεια ηλεκτρονικών λεξικών και συμπραστικών πινάκων, την οργανώνουν σε πίνακες, κατόπιν εφαρμόζουν τη νέα αλλά και την παλαιότερη γνώση σε διδαγμένα κείμενα και τέλος δημιουργούν ασκήσεις για τους συμμαθητές τους δίνοντας με αυτόν τον τρόπο έναν παιγνιώδη χαρακτήρα στη διαδικασία και αυξάνοντας το κίνητρο για τη συμμετοχή όλων. Η ανακατανομή των μαθητών στις διάφορες ομάδες βοηθά τόσο στην ενίσχυση των μεταξύ τους σχέσεων όσο και στο διαμοιρασμό της γνώσης και τη συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων μαθητών σε περισσότερες δραστηριότητες. Στόχος είναι οι μαθητές να ευχαριστηθούν τη διαδικασία και να μάθουν το νέο λεξιλόγιο, να το αναγνωρίζουν και να το χρησιμοποιούν εύστοχα, να εντοπίζουν λάθη στη χρήση του από τις άλλες ομάδες, να αξιοποιούν ψηφιακά μέσα, να εφαρμόζουν παλαιότερη γνώση σε νέα δεδομένα και να καλλιεργούν περαιτέρω τις συνεργατικές τους δεξιότητες.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο παρόν σενάριο γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν οι ΤΠΕ για την πρόσληψη της νέας γνώσης αλλά και για την περαιτέρω εφαρμογή αυτής. Οι μαθητές καλούνται να αυτενεργήσουν, να πάρουν πρωτοβουλίες, να αναθέσουν ρόλους αλλά και να ακολουθήσουν οδηγίες προκειμένου να φέρουν εις πέρας τις αποστολές τους. Ο ρόλος του διδάσκοντα παραμένει συνεργατικός και καθοδηγητικός (κατά [Vygotsky](#)) και σε ορισμένες δραστηριότητες ενισχύεται η επιλογή θέματος ελεύθερα από τους μαθητές, σύμφωνα με τη [«μέθοδο Project»](#). Στόχος είναι η ανάπτυξη της φαντασίας αλλά και η ανάληψη πρωτοβουλιών και ευθυνών από την πλευρά των μαθητών (Cope & Kalantzis 2000). Επίσης, η πορεία της μάθησης είναι διερευνητική και ανακαλυπτική, εφόσον οι μαθητές αναζητούν την πληροφορία και την επεξεργάζονται κριτικά στο διαδίκτυο αξιοποιώντας τον «ρυθμιστικό λόγο» του [Bernstein](#) (1996) για τη δημιουργία κριτικών υποκειμένων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να συνειδητοποιήσουν τη σχέση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με τη νέα ελληνική, αναγνωρίζοντας αφενός τα θέματα του ρήματος «πείθω» σε απλές και σύνθετες λέξεις στην αρχαία και στη νέα ελληνική σε κείμενα του σχολικού τους εγχειριδίου αλλά και σε συμφραστικούς πίνακες και αφετέρου δημιουργώντας και οι ίδιοι παράγωγες και σύνθετες λέξεις στη νέα ελληνική με τα θέματα αυτά.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών.
- Να εξασκηθούν στον εντοπισμό της πληροφορίας που τους ενδιαφέρει σε ηλεκτρονικά κείμενα διαφόρων ειδών.
- Να αναγνωρίζουν τις σημασίες των παράγωγων λέξεων (ενέργεια, πρόσωπο που ενεργεί κ.λπ.).
- Να αντιληφθούν την ιστορικότητα της ορθογραφίας και την πορεία των λέξεων μέσα στο χρόνο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να εξασκηθούν στην ορθογραφία των λέξεων και να αντιληφθούν την ιστορικότητά της και την πορεία των λέξεων μέσα στο χρόνο.
- Να αναζητούν την ετυμολογία και τη σημασία των λέξεων σε ηλεκτρονικά λεξικά.
- Να φτιάχνουν παράγωγα και σύνθετα με τα θέματα του ρήματος «πείθω».
- Να έρθουν σε επαφή με το λόγο σε αυθεντικό περιβάλλον επικοινωνίας.
- Να γνωρίσουν την οικογένεια λέξεων του ρήματος «πείθω» και γενικότερα να αντιληφθούν τις σχέσεις των λέξεων που ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

- Να δημιουργήσουν δικό τους κείμενο χρησιμοποιώντας εύστοχα το νέο λεξιλόγιο.
- Να αναγνωρίζουν τα συστατικά μέρη των σύνθετων λέξεων και τα μέρη του λόγου στα οποία αυτά ανήκουν.
- Να αναγνωρίζουν τις σημασίες των παράγωγων λέξεων (ενέργεια, πρόσωπο που ενεργεί κ.λπ.).

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να εξασκηθούν στη χρήση του διαδικτύου μέσω ηλεκτρονικών λεξικών και συμπραστικών πινάκων, χειριζόμενοι αυθεντικό υλικό και επιλέγοντας με κριτικό τρόπο ό,τι θεωρούν απαραίτητο.
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες συνεργασίας, επικοινωνίας, εφαρμογής κανόνων και να διεκπεραιώνουν με υπευθυνότητα το έργο τους.
- Να καλλιεργήσουν τη φαντασία τους στη δημιουργία δικού τους πρωτότυπου υλικού για τους συμμαθητές τους (ασκήσεις, παράγραφος).
- Να παρουσιάζουν τη γνώση που αποκόμισαν με τρόπο εύληπτο και με πληρότητα σε πίνακες.
- Να ασκηθούν στη συνεργατική παραγωγή λόγου χρησιμοποιώντας ποικίλα λογισμικά και εφαρμογές ([Word](#), [Wordle](#), [Hot Potatoes](#), [Live Binders](#)).
- Να ασκηθούν στην ετεροαξιολόγηση.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- Να καλλιεργήσουν τις συνεργατικές και επικοινωνιακές τους δεξιότητες, λειτουργώντας αποτελεσματικά στις ομάδες τους, παρόλο που αυτές θα αναδιατάσσονται σε κάθε φάση.
- Να απονέμουν ρόλους και να λειτουργούν με υπευθυνότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Να ακολουθούν οδηγίες και να σέβονται τους κανόνες, αναγνωρίζοντας τη σημασία τους για την απρόσκοπτη εφαρμογή των δραστηριοτήτων.
- Να συμμετέχουν όλοι στις διαδικασίες με φαντασία, δημιουργικότητα και αυτενέργεια.
- Να επιδεικνύουν τον απαραίτητο σεβασμό και εκτίμηση στη δουλειά των συμμαθητών τους.
- Να αξιολογούν με σοβαρότητα και αντικειμενικότητα τον εαυτό τους, τους άλλους και τη διαδικασία στο σύνολό της.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Στο συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με τη λεξιλογική οικογένεια του ρήματος «πείθω». Οι μαθητές ανακαλύπτουν τη νέα γνώση (σημασία, ετυμολογία, παράγωγα, σύνθετα), την οργανώνουν και κατόπιν καλούνται να εφαρμόσουν σε αυτή τη γνώση του παρελθόντος (σημασία παραγώγων και συστατικά συνθέτων). Το σενάριο ολοκληρώνεται με παραγωγή δικών τους ασκήσεων και κειμένου με σκοπό να αναπτυχθεί μία παιγνιώδης διάθεση στην εφαρμογή της αποκτηθείσας γνώσης στην πράξη. Επιπλέον, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η εξοικείωση των μαθητών με τα ηλεκτρονικά λεξικά, εργαλείο απαραίτητο για τη σχολική και όχι μόνο ζωή τους, αλλά και με το λόγο σε αυθεντικό περιβάλλον.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το παρόν σενάριο αφορά τον λεξιλογικό πίνακα (Β1) της [6^{ης} ενότητας](#) του σχολικού εγχειριδίου. Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες αποσκοπούν στη γνώση και εμπέδωση της λεξιλογικής οικογένειας του ρήματος «πείθω» (παράγωγα και σύνθετα).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ στο παρόν σενάριο αξιοποιούνται ως μέσο πρόσβασης, επεξεργασίας και προβολής της γνώσης. Οι μαθητές χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ προκειμένου να

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

αναζητήσουν την πληροφορία, να την κατανοήσουν και να την εφαρμόσουν στην πράξη. Οι ΤΠΕ παίζουν κομβικό ρόλο στη διατήρηση του ενδιαφέροντος των μαθητών μέσα από τις ασκήσεις που καλούνται να φτιάξουν για τους συμμαθητές τους. Συγκεκριμένα, οι μαθητές αξιοποιούν μηχανές αναζήτησης, ηλεκτρονικά λεξικά, συμφραστικούς πίνακες, εφαρμογές γραφείου αλλά και ποικίλα λογισμικά προκειμένου να «κατασκευάσουν» τις δοκιμασίες για τις άλλες ομάδες. Οι μαθητές αποκτούν λοιπόν, έναν ρόλο ερευνητικό, μέσω του οποίου αναδεικνύονται οι ικανότητες συνεργασίας και καλλιεργούνται δεξιότητες αξιοποίησης ψηφιακών εργαλείων και δημιουργίας ψηφιακού υλικού.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου:

[Ενότητα 6 Α. Η ευθύνη για την παιδεία των νέων](#)

[Ενότητα 6 Β1. Λεξιλογικός Πίνακας](#)

[Διδαγμένα κείμενα \(Α\) όλων των ενοτήτων](#)

[Λεξιλόγια](#)

[Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό](#)

Ιστοσελίδες

[Ηλεκτρονικό λεξικό της κοινής νεοελληνικής](#) [πηγή: Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη)]

[Συμφραστικοί πίνακες](#) [πηγή: Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Νέα Ελληνική Γλώσσα]

[Live Binders](#) [Ιστοσελίδα για τη δωρεάν οργάνωση πληροφοριακού περιεχομένου]

[Hot Potatoes](#) [Λογισμικό δημιουργίας ασκήσεων κλειστού τύπου για χρήση μέσω Η/Υ]

[Wordle](#) [Εργαλείο του Web.02 για τη δημιουργία «συννεφόλεξων»]

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

Α΄ Φάση (1 διδακτική περίοδος)

Στη φάση αυτή οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες των τεσσάρων με [κοινό φύλλο εργασίας](#) το οποίο βρίσκουν στην ιστοσελίδα του μαθήματος και το οποίο καλούνται να συμπληρώσουν και να το αναρτήσουν συμπληρωμένο στην ίδια ιστοσελίδα με το όνομα της ομάδας τους.

Αρχικά λοιπόν αναζητούν στο ψηφιακό σχολικό εγχειρίδιο τον λεξιλογικό πίνακα του ρήματος «πειθω» και καταγράφουν τα διαφορετικά θέματα της λέξης. Για περισσότερη εξάσκηση, ανατρέχουν στο αρχαίο κείμενο της [6^{ης} ενότητας](#) (Η ευθύνη για την παιδεία των νέων), εντοπίζουν τις λέξεις που σχετίζονται με το ρήμα «πειθω» και τις καταγράφουν στο φύλλο εργασίας τους. Κατόπιν, επαναλαμβάνουν τη διαδικασία σε όλα τα αρχαία κείμενα του σχολικού εγχειριδίου που έχουν ως τώρα διδαχθεί. Τα αποτελέσματα των ερευνών τους γίνονται αντικείμενο συζήτησης στην τάξη προκειμένου ο διδάσκων να επιβεβαιώσει ότι το σύνολο των μαθητών κατανόησαν και εμπέδωσαν τη νέα γνώση.

Η αξιολόγηση αυτής της φάσης στηρίζεται στα συμπληρωμένα φύλλα εργασίας.

Β΄ Φάση (2 διδακτικές περιόδους)

Στη φάση αυτή οι μαθητές χωρίζονται εκ νέου με τυχαίο τρόπο σε έξι νέες ομάδες. Στο χωρισμό των ομάδων ο διδάσκων πρέπει να φροντίσει, ώστε σε κάθε ομάδα να υπάρχει ένας τουλάχιστον μαθητής εξοικειωμένος με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι νέες ομάδες βρίσκουν τα φύλλα εργασίας τους και πάλι στην ιστοσελίδα του μαθήματος και ακολουθούν τις οδηγίες συμπλήρωσής τους. Ολοκληρώνοντας την εργασία τους, αναρτούν το ψηφιακό υλικό που έχουν δημιουργήσει στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομα της ομάδας τους.

Η [ομάδα 1](#) βρίσκει στο ηλεκτρονικό λεξικό παράγωγες λέξεις από το θέμα [πειθ](#) και καταρτά έναν πίνακα με τη βοήθεια του λογισμικού [Live Binders](#). Εφόσον κριθεί απαραίτητο, μπορεί να δημιουργηθεί απλούστερα ένα αρχείο PowerPoint ή Word.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Δίπλα σε κάθε λέξη οι μαθητές καλούνται να σημειώσουν την ένδειξη «πρόσωπο που ενεργεί», «ενέργεια/ κατάσταση», «αποτέλεσμα ενέργειας», «υποκορισμός», «επίθετο», κάνοντας με αυτόν τον τρόπο μια σύντομη επανάληψη της σημασίας των παράγωγων λέξεων που είχε διδαχθεί στην Α΄ Γυμνασίου.

Η [ομάδα 2](#) επαναλαμβάνει την ίδια διαδικασία για λέξεις από το θέμα πιθ-. Η [ομάδα 3](#) για λέξεις από το θέμα ποιθ-. Η [ομάδα 4](#) αξιοποιώντας τα ίδια εργαλεία αναζητά τα σύνθετα του ρήματος πείθω από το θέμα πειθ-. Δίπλα σε κάθε σύνθετη λέξη δηλώνονται τα συνθετικά της μέρη και το μέρος του λόγου στα οποία αυτά ανήκουν.

Η [ομάδα 5](#) επαναλαμβάνει την ίδια διαδικασία για τα σύνθετα του ρήματος πείθω από το θέμα πιθ-, ενώ η [ομάδα 6](#) για τα σύνθετα του ρήματος πείθω από το θέμα ποιθ-.

Η αξιολόγηση της φάσης αυτής στηρίζεται στο αρχείο Word (ή σε όποιον άλλο τύπο αρχείου) δημιούργησαν οι ομάδες.

Γ΄ Φάση (2 διδακτικές περιόδους)

Στη φάση αυτή οι ομάδες ανασυντίθενται και πάλι. Για την ακρίβεια ενώνονται οι ομάδες ανά δύο, η 1^η με την 4^η, η 2^η με την 5^η και η 3^η με την 6^η. Στόχος είναι να δημιουργηθούν τρεις νέες ομάδες, όσες και τα θέματα του ρήματος πείθω. Έτσι προκύπτουν οι εξής ομάδες: η [ομάδα του θέματος πειθ-](#) (παράγωγα και σύνθετα), η [ομάδα του θέματος πιθ-](#) και ομοίως η [ομάδα του θέματος ποιθ-](#). Οι νέες ομάδες βρίσκουν τα [φύλλα εργασίας της Γ΄ Φάσης](#) στην ιστοσελίδα του μαθήματος, ακολουθούν τις οδηγίες και αναρτούν τα αποτελέσματα των ερευνών τους και πάλι στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομά τους. Ακολουθεί σύντομη παρουσίαση των αποτελεσμάτων όλων των ομάδων και συζήτηση.

Η [ομάδα πειθ-](#) έχει ως αποστολή της να συγκροτήσει έναν ενιαίο πίνακα με τις παράγωγες και τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πειθ- του ρήματος πείθω. Δίπλα από την κάθε λέξη οι μαθητές καταγράφουν τη σημασία ή τις σημασίες της καθώς και ένα παράδειγμα χρήσης της λέξης μέσα σε μία πρόταση. Ενθαρρύνονται να

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

χρησιμοποιήσουν ηλεκτρονικά λεξικά, συμφραστικούς πίνακες και σώματα κειμένων. Τέλος, καλούνται να παρατηρήσουν, αν οι σημασίες των λέξεων διαφοροποιούνται στα αρχαία και στα νέα ελληνικά.

Η ομάδα πιθ- επαναλαμβάνει την ίδια διαδικασία αλλά για τις λέξεις από το θέμα πιθ- του ρήματος πείθω.

Η ομάδα ποιθ- για τις λέξεις από το θέμα ποιθ- του ρήματος πείθω.

Η αξιολόγηση αυτής της φάσης στηρίζεται και πάλι στα αρχεία που θα αναρτήσουν οι μαθητές στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Μπορεί να συνεκτιμηθεί και η παρουσίαση αυτών στην ολομέλεια καθώς ο διδάσκων έχει την ευκαιρία με ερωτήσεις να διερευνήσει τον βαθμό κατάκτησης κι εμπέδωσης της γνώσης. Είναι σημαντικό να ακούσουν όλοι οι μαθητές του τμήματος τις πληροφορίες που συνέλεξαν και οι τρεις ομάδες, ώστε να έχουν στο μυαλό τους συνολικά την οικογένεια λέξεων του πείθω και να μπορέσουν να διεκπεραιώσουν τις εργασίες της επόμενης και τελικής φάσης του σεναρίου.

Δ΄ Φάση (2 διδακτικές περιόδους)

Σε αυτή τη φάση οι ομάδες των μαθητών ανασυγκροτούνται κατά τρόπο, ώστε στις τρεις νέες ομάδες να υπάρχουν μέλη από κάθε ομάδα της προηγούμενης (Γ΄) φάσης. Εντοπίζουν και πάλι το φύλλο εργασίας στην ιστοσελίδα του μαθήματος, το οποίο είναι κοινό για όλες τις ομάδες. Αποστολή τους είναι να δημιουργήσουν έναν ενιαίο πίνακα με όλες τις λέξεις που έχουν συλλέξει τα μέλη της ομάδας από την εργασία τους στις προηγούμενες ομάδες συγκροτώντας με αυτόν τον τρόπο ένα θεματικό λεξικό για την ομάδα τους. Ο πίνακας αυτός θα μοιάζει με τον λεξιλογικό πίνακα του σχολικού εγχειριδίου εφόσον θα περιέχει παράγωγες και σύνθετες λέξεις και με τα τρία θέματα του ρήματος πείθω. Οι μαθητές λοιπόν καταφέρνουν να παράξουν οι ίδιοι τη νέα γνώση, αντί να τους δοθεί έτοιμη μέσα από τον πίνακα του βιβλίου τους. Στη συνέχεια, καλούνται να «λύσουν» δύο ασκήσεις συμβουλευόμενοι το θεματικό λεξικό τους. Η 1^η άσκηση ζητά από αυτούς να κατασκευάσουν μία δοκιμασία- άσκηση λεξιλογίου για τους συμμαθητές τους προκειμένου να εξετάσουν την

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

εμπέδωση του σχετικού με το ρήμα «πειθω» λεξιλογίου. Ενθαρρύνονται να αφήσουν ελεύθερη τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους και να δυσκολέψουν τους συμμαθητές τους όσο περισσότερο μπορούν με μοναδική προϋπόθεση να αξιοποιήσουν τα προτεινόμενα ψηφιακά εργαλεία ([Hot Potatoes](#), [Wordle](#)). Κατόπιν, η κάθε ομάδα θα κληθεί να λύσει τις ασκήσεις των δύο άλλων ομάδων. Η [2^η άσκηση](#) ζητά να συνθέσουν σε ένα αρχείο Word μία παράγραφο δέκα περίπου γραμμών με ελεύθερο θέμα προσπαθώντας να χρησιμοποιήσουν εύστοχα όσο περισσότερες λέξεις σχετικές με το «πειθω» μπορούν. Η φάση αυτή θα ολοκληρωθεί με την ανάδειξη της νικήτριας ομάδας. Η νικήτρια ομάδα λοιπόν, θα είναι αυτή που θα κάνει τα λιγότερα λάθη στη λύση της 1^{ης} άσκησης και θα χρησιμοποιήσει εύστοχα τις περισσότερες παράγωγες και σύνθετες λέξεις του πείθω στην παράγραφό της.

Η αξιολόγηση της φάσης αυτής στηρίζεται τόσο στη δημιουργία όσο και στην επίλυση της [1^{ης} άσκησης](#), αλλά και στη σύνθεση της παραγράφου.

Η συνολική αξιολόγηση του διδακτικού σεναρίου ως προς την επίτευξη των στόχων του μπορεί να στηριχθεί στα εξαγόμενα προϊόντα των μαθητών από όλες τις φάσεις αλλά και σε σχετικές ερωτήσεις του διδάσκοντα με τις οποίες θα καλεί τους μαθητές να μιλήσουν σύντομα για τις εντυπώσεις και τα οφέλη που αποκόμισαν, τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή τους. Επιπλέον, ο διδάσκων μπορεί σε επόμενη διδακτική περίοδο να ετοιμάσει σύντομη γραπτή δοκιμασία για την αξιολόγηση της κατάκτησης της νέας γνώσης από το σύνολο της τάξης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/ Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινό Φύλλο Εργασίας Α΄ Φάσης (1 διδακτική περίοδος)

Η λέξη που θα ερευνήσουμε είναι το ρήμα «πειθω»:

Αναζητήστε στο σχολικό σας εγχειρίδιο τον [λεξιλογικό πίνακα του «πειθω»](#) και καταγράψτε τα διαφορετικά θέματα της λέξης.

1. _____

2. _____

3. _____

Αναζητήστε στο σχολικό σας εγχειρίδιο το [κείμενο της ενότητας](#) και καταγράψτε τις λέξεις του αρχαίου κειμένου που σχετίζονται με το «πειθω».

Συνεχίστε την αναζήτησή σας σε [όλα τα κείμενα](#) που έχετε ως τώρα εξετάσει και καταγράψτε τις λέξεις που εντοπίσατε.

Αναρτήστε το συμπληρωμένο φύλλο εργασίας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας Β΄ φάσης (2 διδακτικές περιόδου)

Ομάδα 1

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις παράγωγες λέξεις από το θέμα πειθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Live Binders](#).

Δίπλα σε κάθε παράγωγη λέξη να προσθέσετε τι δηλώνουν αυτές σημειώνοντας την ένδειξη «πρόσωπο που ενεργεί», «ενέργεια/κατάσταση ή αποτέλεσμα ενέργειας», «τόπος», «υποκορισμό» ή «επίθετο». Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο σχολικό εγχειρίδιο της [Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα 2

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις παράγωγες λέξεις από το θέμα πιθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Livebinders](#).

Δίπλα σε κάθε παράγωγη λέξη να προσθέσετε τι δηλώνουν αυτές σημειώνοντας την ένδειξη «πρόσωπο που ενεργεί», «ενέργεια/κατάσταση ή αποτέλεσμα ενέργειας», «τόπος», «υποκορισμό» ή «επίθετο». Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο σχολικό εγχειρίδιο της [Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα 3

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις παράγωγες λέξεις από το θέμα ποιθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Live Binders](#).

Δίπλα σε κάθε παράγωγη λέξη να προσθέσετε τι δηλώνουν αυτές σημειώνοντας την ένδειξη «πρόσωπο που ενεργεί», «ενέργεια/ κατάσταση ή αποτέλεσμα ενέργειας», «τόπο», «υποκορισμό» ή «επίθετο». Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο σχολικό εγχειρίδιο της [Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα 4

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πειθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Livebinders](#).

Δίπλα σε κάθε σύνθετη λέξη να προσθέσετε τα συνθετικά τους και να δηλώσετε το μέρος του λόγου στο οποίο αυτά ανήκουν. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο [σχολικό σας εγχειρίδιο](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου που γίνεται λόγος για τις τεχνικές σύνθεσης.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα 5

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πιθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Live Binders](#).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δίπλα σε κάθε σύνθετη λέξη να προσθέσετε τα συνθετικά τους και να δηλώσετε το μέρος του λόγου στο οποίο αυτά ανήκουν. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο [σχολικό σας εγχειρίδιο](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου που γίνεται λόγος για τις τεχνικές σύνθεσης.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα 6

Αποστολή σας είναι να βρείτε στο [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα τις σύνθετες λέξεις από το θέμα ποιθ- και να δημιουργήσετε έναν πίνακα σε αρχείο Word. Εναλλακτικά μπορείτε να οργανώσετε το υλικό σας με τη βοήθεια του λογισμικού [Live Binders](#).

Δίπλα σε κάθε σύνθετη λέξη να προσθέσετε τα συνθετικά τους και να δηλώσετε το μέρος του λόγου στο οποίο αυτά ανήκουν. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ανατρέξετε και στο [σχολικό σας εγχειρίδιο](#), στα σχετικά κεφάλαια του λεξιλογίου που γίνεται λόγος για τις τεχνικές σύνθεσης.

Αναρτήστε το αρχείο με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας Γ΄ φάσης (2 διδακτικές περιόδους)

Ομάδα πειθ-

Αποστολή της ομάδας σας είναι να συγκροτήσετε έναν ενιαίο πίνακα με τις παράγωγες και τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πειθ- του ρήματος πείθω.

Κατόπιν, δίπλα από κάθε λέξη πρέπει να καταγράψετε τη σημασία ή τις σημασίες της καθώς και ένα παράδειγμα χρήσης της λέξης μέσα σε μία πρόταση. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα καθώς και τα εργαλεία αναζήτησης στους [συμφραστικούς πίνακες](#) στον ίδιο ιστότοπο.

Ποιες λέξεις διατηρούν την ίδια σημασία και στα αρχαία και στα νέα ελληνικά; Αναρτήστε ένα αρχείο Word με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα πιθ-

Αποστολή της ομάδας σας είναι να συγκροτήσετε έναν ενιαίο πίνακα με τις παράγωγες και τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πιθ- του ρήματος πείθω.

Κατόπιν, δίπλα από κάθε λέξη πρέπει να καταγράψετε τη σημασία ή τις σημασίες της καθώς και ένα παράδειγμα χρήσης της λέξης μέσα σε μία πρόταση. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα καθώς και τα εργαλεία αναζήτησης στους [συμφραστικούς πίνακες](#) στον ίδιο ιστότοπο.

Ποιες λέξεις διατηρούν την ίδια σημασία και στα αρχαία και στα νέα ελληνικά; Αναρτήστε ένα αρχείο Word με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ομάδα ποιθ-

Αποστολή της ομάδας σας είναι να συγκροτήσετε έναν ενιαίο πίνακα με τις παράγωγες και τις σύνθετες λέξεις από το θέμα πειθ- του ρήματος πείθω.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατόπιν, δίπλα από κάθε λέξη πρέπει να καταγράψετε τη σημασία ή τις σημασίες της καθώς και ένα παράδειγμα χρήσης της λέξης μέσα σε μία πρόταση. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το [ηλεκτρονικό λεξικό](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα καθώς και τα εργαλεία αναζήτησης στους [συμφραστικούς πίνακες](#) στον ίδιο ιστότοπο.

Ποιες λέξεις διατηρούν την ίδια σημασία και στα αρχαία και στα νέα ελληνικά; Αναρτήστε ένα αρχείο Word με τα αποτελέσματα της έρευνάς σας με το όνομα της ομάδας σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κοινό Φύλλο Εργασίας Δ' φάσης (2 διδακτικές περιόδους)

Αποστολή της ομάδας σας είναι να συγκροτήσετε έναν ενιαίο πίνακα με όλες τις λέξεις που έχουν συλλέξει τα μέλη της ομάδας από την εργασία τους στις προηγούμενες ομάδες. Ο πίνακας αυτός θα αποτελέσει το θεματικό λεξικό της ομάδας σας.

Άσκηση 1

Συμβουλευόμενοι το λεξικό σας, φτιάξτε μία άσκηση λεξιλογίου για τους συμμαθητές σας με σκοπό να εξετάσετε την εμπέδωση του σχετικού με το πείθω λεξιλογίου. Μπορείτε να αξιοποιήσετε τα λογισμικά [Hot Potatoes](#) και [Wordle](#).

Άσκηση 2

Σε ένα αρχείο Word φτιάξτε τώρα μία παράγραφο έως δέκα γραμμές προσπαθώντας να χρησιμοποιήσετε εύστοχα όσες περισσότερες λέξεις σχετικές με το πείθω μπορείτε.

Στη συνέχεια, θα κληθείτε να λύσετε την άσκηση 1 που δημιούργησαν οι δύο άλλες ομάδες και να μετρήσετε τις ετυμολογικώς συγγενείς λέξεις του πείθω που χρησιμοποιούνται εύστοχα στις παραγράφους των άλλων ομάδων.

Νικήτρια θα αναδειχθεί η ομάδα που θα κάνει τα λιγότερα λάθη στην άσκηση 1 και θα χρησιμοποιήσει τις περισσότερες παράγωγες και σύνθετες λέξεις του πείθω εύστοχα στην παράγραφο της.

Ολοκληρώνοντας τη δραστηριότητα, μην ξεχάσετε να αναρτήσετε τα αρχεία σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος με το όνομα της ομάδας σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το παρόν σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί ολόκληρο ή εφόσον ο διδάσκων το κρίνει απαραίτητο μπορεί να περιορίσει το εύρος αναζήτησης λέξεων στις ομάδες. Επίσης, η λογική του σεναρίου μπορεί να εφαρμοστεί σε οποιοδήποτε λεξιλόγιο στο μάθημα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας αλλά και της νέας ελληνικής. Τέλος, εάν ο διδάσκων το κρίνει απαραίτητο μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να παρουσιάσουν το υλικό τους σε κάθε φάση προκειμένου να εστιάσει σε επιμέρους ζητήματα, π.χ. τεχνικές σύνθεσης, σημασίες ή χρήση όρων σε προτασιακό περιβάλλον ή ορθογραφία κ.ά.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο παιγνιώδης χαρακτήρας της [Δ΄ Φάσης](#) και η δυνατότητα περιορισμού της έκτασης του σεναρίου ανάλογα με τις ανάγκες της διδασκαλίας, τις ταυτότητες μαθητών και διδασκόντος, τους στόχους και τα χρονικά περιθώρια αποτελούν τα δυνατά σημεία του σεναρίου. Επίσης, οι συχνές αναδιατάξεις των μαθητών στις ομάδες μπορεί να είναι ένα ακόμη πλεονέκτημα του σεναρίου, καθώς συνεργάζονται όλοι με όλους και δοκιμάζουν διαφορετικούς ρόλους. Σε περίπτωση όμως που μαθητές και διδάσκων δεν είναι εξοικειωμένοι με την εργασία σε ομάδες, το συχνό αυτό «ανακάτεμα» μπορεί να προκαλέσει διαμαρτυρίες από την πλευρά των μαθητών ή κακή συνεργασία. Ο διδάσκων γνωρίζοντας κάθε φορά τη δυναμική της τάξης του μπορεί να κάνει τις απαραίτητες αλλαγές, όπως για παράδειγμα να διατηρήσει σταθερή τη σύνθεση των ομάδων σε κάποιες φάσεις. Τέλος, ένα ακόμα σημείο που χρειάζεται ίσως λίγη παραπάνω προσοχή είναι το πλήθος των λέξεων που μπορούν να εντοπίσουν οι μαθητές και η χρονική καθυστέρηση που μπορεί να υπάρξει. Ο διδάσκων θα μπορούσε σε αυτήν την περίπτωση να θέσει περιορισμό στον αριθμό των λέξεων που καλούνται οι μαθητές να εντοπίσουν (π.χ. έως πέντε παράγωγες ή σύνθετες) ή στο χρόνο που έχουν στη διάθεσή τους για την κάθε δραστηριότητα (π.χ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

«έχετε πέντε λεπτά, για να βρείτε όσες περισσότερες παράγωγες λέξεις μπορείτε με το θέμα πιθ-»).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bernstein, B. 1996. *Pedagogy, symbolic control and identity. Theory, research, critique*. London: Taylor and Francis.

Cope, B. & Kalantzis, M. (eds). 2000. *Multiliteracies. Literacy Learning and the Design of Social Futures*. London: Routledge.

Δανασσής - Αφεντάκης, Αντ. Κ. 1992⁴. *Θεματική της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Τόμος Α΄: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Αθήνα (αυτοέκδοση).

Gardner, H. 1983. *Frames of mind*. Basic Books: New York.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. «Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης». Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32^{ης} Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη). 208-222.

http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_32_208_222.pdf [3.1.2014]

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

[Ψηφιακές πρακτικές γραμματισμού των εφήβων](#) [3.1.2014]

Perkins, D. 2003. *Making Thinking Visible*. USA: New Horizons for learning.

Vygotsky, L. S. 1978. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.